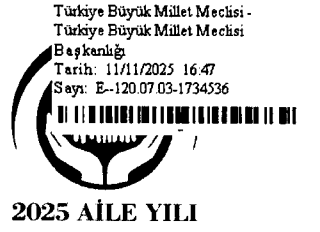

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-18433636

Konu : Soru Önergeleri
(7/29624-7/29625--7/29626-7/29729)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/29624 } GK 187
7/29625 }
7/29626 }
7/29729 GK 4

İlgi : a) 01.07.2025 tarihli ve 1654402 sayılı yazınız.
b) 07.07.2025 tarihli ve 1657828 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Ankara Milletvekili Sayın Mesut DOĞAN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/29624, 7/29625, 7/29626 ve 7/29729 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/29624-29625-29626 Cevap Metni (3 Sayfa)
- 2 - 7/29729 Cevap Metni (1 Sayfa)

Ankara Milletvekili Sayın **Mesut DOĞAN**'a Ait 7/29624, 7/29625 ve 7/29626 Esas
Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen madde bağımlılığının önlenmesine yönelik çalışmalar, ilgili kurumlarla koordinasyon halinde, Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu (BMYK) kararları ve Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı çerçevesinde yürütülmektedir.

En son yapılan BMYK Kararlarının 20. Maddesinde ise “Yurtlarda kalan suça sürüklenmiş çocuklara yönelik Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı’nın ortak çalışma yürüterek yeni bir müdahale programı oluşturularak yüksek kurul toplantısında arz edilmesi” kararı alınmıştır. Bu kararın uygulanması ise bakanlığımız sorumluluğuna verilmiştir. Bu kapsamda yeni bir model oluşturulması için gerekli çalışmalar başlatılmıştır. Çalışmalar kapsamında Güçlendirici Bakım Merkezlerinin (GBM) açılarak hedef grubundaki çocukların psikiyatrik tedavi, psikoterapi ve psikososyal destek süreçlerini tek bir merkezde toplayarak tıpkı Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM) ve Çocuk Adalet Merkezleri (ÇAM) gibi tek merkezde multidisipliner müdahaleyi gerçekleştirmesi hedeflenmektedir.

Erken yaşlardan itibaren ebeveynlerle kurulan sağlıklı ilişkiler, her türlü bağımlılığın önlenmesinde koruyucu bir rol oynamaktadır. Bu doğrultuda Bakanlığımız tarafından olası risk durumlarına karşı ebeveyn ve çocukların desteklenmesi ve güçlendirilmesi konusunda kapsamlı bir eğitim programı olan “Çocukların Yaşam Becerilerinin Güçlendirilmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Farkındalık Eğitim Programı” hazırlanmaktadır. UNICEF’in de teknik desteğiyle 0-6 yaş ebeveyn eğitimine başlanmıştır.

Eğitim programının 0-6 yaş aralığındaki çocukların ebeveyn/bakım verenlerine yönelik modülleri tamamlanmış olup 7-18 yaş grubu çocuklara ve ebeveynlerine dair modüllerin geliştirilmesi amaçlı çalışmalar başlatılmıştır. Hazırlanan modüllerde çocuğa yönelik ihmal ve istismarın önlenmesi, bağımlılık ve önlenmesi, akran zorbalığı gibi konulara da yer verilecektir.

Ek olarak, Bakanlığımız ile Yeşilay arasında 2 Temmuz 2018 yılında iş birliği protokolü imzalanmıştır. Bakanlığımızca Aile Eğitim Programı (AEP) ve Yeşilay iş birliğindeki Türkiye Bağımlılıkla Mücadele (TBM) Eğitimleri kapsamında bağımlılık ile mücadelede farkındalık eğitimleri verilmektedir. Diğer yandan, Bakanlığımızca başlatılan Sosyal Uyum Süreci Danışmanlığı kapsamında, bağımlılıkla mücadele alanında 18 yaş üzeri bireylere, ailelerine ve yakınlarına ihtiyaç duydukları rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır. Sosyal Uyum Süreci; bağımlılık problemi yaşayan/yaşamış bireylerin ve bu kapsamlı sorundan doğrudan etkilenen bağımlı bireylerin ailelerinin/yakınlarının topluma uyum sağlama girişimlerini içeren bir süreçtir. Bu süreç, tıbbi psikososyal tedaviden ayrı olarak, toplumla bağlarını kaybetmiş olan bireyin meslek edinme, iş bulma, arkadaşları ve ailesiyle olan ilişkilerini geliştirme yoluyla topluma yeniden uyumunu amaçlamaktadır. Söz konusu hizmetleri yerine getiren meslek personeli çeşitli hizmet içi eğitimlerle desteklenmektedir. Diğer yandan, Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planında (2024-2028) “Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Programı ve Aile Eğitim Programı kapsamında

gençlere ve ailelerine kötü alışkanlıklar, bağımlılık, dijital kumar ile oyun bağımlılığı konusunda bilgilendirici eğitimler düzenlenmesi” ve “Koruyucu hizmetler kapsamında, ruh sağlığı, bağımlılık sorunları yaşayan kişilerin aileleri/bakım verenleri başta olmak üzere destek programlarının yaygınlaştırılması” faaliyetleri de söz konusudur.

Ayrıca Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla 2017 yılında başlatılan “SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi” kapsamında 81 ilde SED Hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağında bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır.

Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

Sağlık Bakanlığınca madde kullanım tıbbi tedavisi tamamlanan madde bağımlısı çocuklardan bakım tedbir kararı verilenlerin sosyal uyumlarının sağlanması amacıyla bu alanda ihtisaslaştırılmış Çocuk Evleri Sitelerine kabulleri sağlanmaktadır.

Bu kuruluşlar, madde bağımlısı olduğu tespit edilen çocukların olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travma ve/veya davranış bozukluklarını giderme amacıyla rehabilitasyon süreci tamamlanıncaya kadar geçici süre bakım ve korunmalarının sağlandığı, bu süreçte aile, yakın çevre ve toplum ile ilişkilerinin düzenlenmesine yönelik çalışmaların yürütüldüğü, kız ve erkek çocuklara yönelik ayrı ayrı yapılandırılan ev tipi sosyal hizmet kuruluşlarıdır. Bu kuruluşlarda koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir. Anka Çocuk Destek Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir. Psikososyal destek süreçleri tamamlanan çocuklar uygun görülmesi halinde aile yanına döndürülebilmekte ya da diğer çocuk bakım kuruluşlarından hizmet almaya devam etmektedirler.

Bununla birlikte, çocuk bakım kuruluşlarında çocuklar tıpkı aile yanında olduğu gibi eğitimleri takip edilmekte her türlü kurs, etkinlik, spor ve sanat faaliyetleri ile desteklenmekte, hayata hazırlanma süreçleri desteklenmektedir.

Diğer taraftan, 1 No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nde Bakanlığımıza atfedilen görevler, 2024-2028 yıllarını kapsayan On İkinci Kalkınma Planında sivil toplum-kamu iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik olup mevzuatta yer alan diğer bahse konu görevler kapsamında sosyal hizmet ve sosyal yardım faaliyetlerini yerine getirmek üzere kurulan diğer kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşları ile ortak çalışmalar yapmak, plan ve programlar ortaya koymak Bakanlığın temel görevleri arasında sayılmaktadır.

Bu bağlamda Bakanlığımızla sivil toplum iş birliği kapsamında temel faaliyetler Bakanlığımız ana hizmet birimlerince yürütülmekte olup Başkanlığımızca koordinasyon görevi ifa edilmektedir. Ayrıca, Bakanlığımız Sivil Toplum Vizyon Belgesi ve II. Eylem Planı’nda belirtilen hedefler çerçevesinde sivil toplumla iş birliğinin geliştirilmesi amacıyla faaliyetler yürütülmektedir.

Öte yandan, bağımlı birey ve ailelerine yönelik olarak Bakanlığımız tarafından başlatılan Sosyal Uyum Süreci Danışmanlığı hizmeti, sosyal hizmet merkezleri aracılığıyla sunulmakta olup; ceza infaz kurumlarında bulunan bağımlı bireylere yönelik hizmetler Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü uhdesindedir.

Sosyal Uyum Süreci Danışmanlığı kapsamında, bağımlılıkla mücadele alanında 18 yaş üzeri bireylere, ailelerine ve yakınlarına ihtiyaç duydukları rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır. Sosyal Uyum Süreci; bağımlılık problemi yaşayan/yaşamış bireylerin ve bu kapsamlı sorundan doğrudan etkilenen bağımlı bireylerin ailelerinin/yakınlarının topluma uyum sağlama girişimlerini içeren bir süreçtir. Bu süreç, tıbbi psikososyal tedaviden ayrı olarak, toplumla bağlarını kaybetmiş olan bireyin meslek edinme, iş bulma, arkadaşları ve ailesiyle olan ilişkilerini geliştirme yoluyla topluma yeniden uyumunu amaçlamaktadır. Söz konusu hizmetleri yerine getiren meslek personeli çeşitli hizmet içi eğitimlerle desteklenmektedir.